

KULTUR & MEDIER



- Den Norske Opera svikter distriktene: Den Norske Opera turnevirksomhet, er blitt sterkt redusert de siste årene. Nå risikerer institusjonen å miste viktig lokal støtte, mener leder for Opera Nord, Kjell Magne Mælen. En lokal arrangør må ha en fullscenisk forestilling hvert år for ikke at operamiljøet skal tørke helt ut. For å unngå det er Opera Nord avhengig av at Riksoperaen også turnerer med egne forestillinger, sier Mælen til NRK. **KK**

Et stille kupp

– Det har skjedd et stille kupp i norsk kunstliv. Det som før var kunst har blitt en subkultur, noe «tacky» og folkelig. Teoriveldet i kunstsystemet er totalitært, sier billedkunstner Arne Borring.

Hvor skjer nyskapingen i norsk samtidskunst?
ENGASJERT KUNST

Av Marte Stubberød Eielsen (tekst) og Astrid Ledang (foto)

– Når jeg forsvarer det figurative maleriet, inderligheten, det personlige uttrykkets forløsning gjennom faglig fordyppelse, ties det i hjel av kunsten og i media. Privat får jeg høre at jeg er modig, og det forundrer meg, sier Arne Borring, billedkunstner med landskapsmaleri som spesialfelt.

Ikke-kunst

Han har fulgt debatten Klassekampens kunstanmelder Tore Næss har utløst ved å tale det tradisjonelle kunstobjektets sak, framfor den nye postmodernistiske idé eller konseptkunsten. Næss savner kunstneren som står alene med sitt staffeli overfor naturen. Han savner kunstneren som ikke støtter sitt virke på kunstteori, kontekstualisering og begreper, men lar kunstverket være et selvstendig talerør.

– Selv er jeg en levende anakronisme, ler Borring.

– Mesteparten av året står jeg ute i vær og vind og maler landskap. Problemet er ikke at det kommer nye tilnæringsmåter til kunst og nye uttrykksmåter. Problemet er at omdefineringen av kunstbegrepet er totalitært. Det som før var kunst er i dag ikke-kunst. Jeg er en ikke-kunstner, sier han.

Dominerende kunstsyn

For noen uker siden skrev Borring et innlegg i Dagbladet. Utgangspunktet var den årlige refusjonen fra Statens Kunstnerstipend.



BORRING: Uthusene på Løes Søndre

– Jeg har mottatt det samme avvisningsbrevet hver vår i tolv år. Det er om lag fire ganger så mange søkere som stipender. Om alle søkerne var seriøse, profesjonelle billedkunstnere, ville det tilsvare ett stipend per hode hvert fjerde år. Hvordan skal jeg så tolke dette statistiske unntaket? Det har selvfølgelig å gjøre med det kunstsystemet som dominerer kunstlivet i dag, sier Borring, som har sin utdannelse fra Kunstakademiet i Oslo.

Han reagerer på at kurator Jonas Ekeberg og konseptkunstner Vibeke Tandberg i intervjuer i Klassekampen gjør kritikerne av den postmoderne kunsten til en kunnskapsløs, men likevel mektig stemme i kunstfeltet.

– Se for eksempel hvilke kunstnere Office for Contemporary Art Norway, der Jonas Ekeberg jobber, ønsker å promotere i utlandet. Det er Lotte Konow Lund, Vibeke Tandberg, Mikkel McAlinden, Torbjørn Rødland, Mathias Faldbakken, Goksøyr & Martens og Vanessa Baird. Lista er mye lenger, men gjennomgående er det konsept- og mediekunstnere som er representert. Heldigvis har jeg som figurativ maler lettere for å overleve i markedet. Det er



AVVIST: – For den som liker å oppfatte seg som intellektuell, er det mye lettere å avvise det man forstår enn det man ikke forstår, sier Arne Borring.

ironisk at hver gang jeg selger et bilde, går tre prosent av salget til Bildende kunstners hjelpfond. Slik er jeg selv med på å holde teoretikerne gående.

– Er det sårt å ikke få noe igjen?

– Nei, ikke sårt. Men det er trist at kunstnerens kompetanse – håndverket og blikket – underkjennes. Jeg er lei av å bli refusert av en jury som sikkert vet alt om idéhistorie, men som jeg mistenker å mangle blikket for å kunne skille et bevisst malt naivistisk bilde fra et som er naivt fordi kunstneren ikke kan bedre.

Klisjeer

Mens Arne Borring er den type kunstner som streber etter å skape det optimale uttrykk via stadig foredling av

sin uttrykksform, mener han det motsatte kjennetegner dagens velkolerte samtidskunstner. Hun velger det mediet som best kan uttrykke det som skal formidles der og da. Manglende håndverksmessig ferdighet rettferdiggjøres ved at kunstverket kontekstualiseres teoretisk.

– Og kunstkritikerne svarer med å skrive at det er bra om et bilde er dårlig malt, fordi bildet med det viser til noe annet enn seg selv. For meg blir denne kritikken av tradisjonelle kunstobjekter, kombinert med kontekstualisering, eller bruk av referanser, lett til klisjeer. Mitt landskapsmaleri er ikke kunst, men hvis jeg videofilmer meg pissende på min egen bilde-tradisjon, «Brudeferden i Hardanger», for eksempel,

ville dette vært uangripelig som kunst i dag. Da ville jeg ha «problematisk maleriets posisjon», og vært med i «den viktige diskursen om maleriets framtid».

Vi lider under et velvillighetssyndrom, mener Borring.

– For den som liker å oppfatte seg som intellektuell, er det mye lettere å avvise det man forstår enn det man ikke forstår. Det er god tone å synes at noe er interessant, utfordrende eller kult, mens det å innrømme at man ikke forstår blir det vulgære standpunkt, sier kunstneren og avslutter:

– Blir man provosert, eller synes det ser ut som keiseren er naken, har man virkelig utdefinert seg selv.

marte.eielsen@klassekampen.no